

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Innovatie

Auteur

[Redacted signature block]

Datum

31 oktober 2025

Kenmerk

DGBI-I / 102220232

nota
TER BESLISSING

Verzending evaluatie Eurostars, Eureka Clusters
en Joint Technology Initiatives aan Tweede
Kamer

RT 0000122241

Kopie aan

Bijlage(n)

Rapport beleidsevaluatie
Eureka-instrumenten

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 31 oktober is de Beleidsevaluatie Eureka-instrumenten afgerond. Via deze brief deelt u het rapport van onderzoeksbureau Technopolis met daarin de evaluatie met de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

U kunt de brief ter verzending aan de Tweede Kamer ondertekenen.

Kernpunten

- Eurostars, Globalstars, Eureka Clusters en Joint Technology Initiatives zijn instrumenten om Europese en internationale R&D-samenwerkingsprojecten mogelijk te maken en zo het innovatieve vermogen en daarmee de concurrentiekracht van Nederland en Europa te versterken.
- samenwerking, gericht op het versterken van kennis, technologie of innovatie, met Europese en internationale partners mogelijk maken.
- De regeling is gematigd positief geëvalueerd en de aanbevelingen zullen worden meegenomen in de herijking van de instrumenten. Inzet is om de Nederlandse inzet op deze instrumenten te continueren.
- Het Eureka-instrumentarium levert een positieve en effectieve impuls aan internationale samenwerkingsprojecten voor onderzoek en ontwikkeling (O&O). De Eureka-instrumenten hebben een uniek karakter, omdat ze zowel gericht zijn op O&O en innovatie als op internationale samenwerking.
- De doelgroep van internationaal georiënteerde innoverende bedrijven in Nederland wordt redelijk goed bereikt. Mkb, grootbedrijven en kennisinstellingen maken allemaal gebruik van het instrumentarium.
- Technopolis adviseert meer strategische focus aan te brengen in de regelingen. Dit sluit aan bij 'Industriebeleid met focus' en de inzet op de NTS.
- De aanbevelingen zullen worden meegenomen in de herijking van het Eureka-instrumentarium. Dit dient in samenhang te gebeuren met ontwikkelingen binnen andere internationale financieringsinstrumenten.

Ontvangen BBR

- Het advies om administratieve lasten terug te dringen volgen we op. Het is belangrijk om dit in samenspraak met de andere landen, die onderdeel zijn van het Eureka netwerk, op te pakken en verder vorm te geven. Onderdeel hiervan is ook de monitoring en blijvende aandacht voor het terugdringen van uitvoeringskosten.
- Tevens wordt er geadviseerd om het internationale O&O financieringsinstrumentarium verder aan te sluiten op het Nederlandse handelsinstrumentarium om ontstane relaties verder te bestendigen.

Toelichting

- De subsidiemodules Eurostarsprojecten en Internationaal innoveren bevatten subsidie-instrumenten voor zogenaamde EUREKA-programma's die mogelijk worden gemaakt door het EUREKA-netwerk. Het EUREKA-programma is een intergouvernementeel programma van 47 landen en de Europese Unie. De regelingen richten zich op excellente internationale R&D-samenwerkingsprojecten om zo het innovatieve vermogen en daarmee de concurrentiekracht van Nederland en Europa te versterken.
- Instrumenten waarin Nederland de afgelopen jaren heeft geïnvesteerd om internationale innovatiesamenwerking te stimuleren zijn:
 - Eurostars (ondersteunt het innovatieve -hightech- mkb),
 - Globalstars (samenwerking met innovatieve en opkomende landen buiten het Eureka-netwerk),
 - Eureka Clusters (brede strategische consortia), en
 - Joint Undertakings (JU).
- Deze instrumenten worden uitgevoerd in het kader van Eureka¹ en/of de Europese Unie (onder Horizon Europe). Binnen de Eureka Clusters is Nederland via inzet van Rijksmiddelen actief in de clusters ITEA3/ITEA4 (ontwikkeling van software-intensieve systemen en diensten) en PENTA/Xecs (micro- en nano-elektronica). Voor de JU's betreft dit de Chips JU, onderdeel van de Europese Chips Act. Voor het doel van deze evaluatie is gekeken naar de voorlopers van de Chips JU, te weten de Key Digital Technologies JU (sleuteltechnologieën in micro-elektronica) en de ECSEL JU (elektronica en slimme systemen).

¹ Eureka is een intergouvernementeel samenwerkingsverband waaraan op dit moment 47 landen deelnemen. Doel van Eureka is om technologische en maatschappelijke uitdagingen te adresseren om (Europese) concurrentiekracht te versterken door middel van het stimuleren van internationale R&D- en innovatiesamenwerking tussen mkb, grootbedrijf en kennis- en onderzoeksinstellingen.